

Megjelen minden
vasárnapon.

Kiadóhivatal:
Pleitz Fer Pál könyvnyomdája
Nagy-Becskekben, hová az elő-
fizetési pénzek és iktatási díjak
küldendők.

TORONTÁL.

Előfizetési árak:

Egész évre 6 frt - kr.
Fél évre . 3 frt - kr.
Negyed évre 1 frt 50 kr.
Egyes szám ára 10 kr.

Vegyestartalmu hetilap. — A vármegye közlönye.

Hirdetések és mellékletek minden nyelven vétetnek fel a kiadóhivatalban. Kértek az iktatási díjakat az iktatmányokkal együtt legelőbb *pénzük állig* beküldeni, mivel azok különben tekintetbe nem vétethetnek.

Magán hirdetések: A 3-hasábos garmonsor első hirdetésnél 6 kr., többszörinél 4 kr. Kincstári illeték minden egyes beiktatásért 30 kr.

Hivatalos hirdetések: A nagy m. kir. belügyministerium határozata értelmében a hivatalos hirdetések *bermentve és előleesen beküldendő közlési díja* 1875. év első napjától kezdve következőleg állapítottat meg:

100 szög egyszer közölve és egy a hirdetést igazoló lap	1-67
200 - - - - -	2-67
300 - - - - -	3-67

és így tovább minden megkezdett 100 szögért 1 firtal több.

Alulírt kiadóhivatalnak van szerencsése, a tek. szolgabíró-hivataloknak, községeknek és magán hirdetőknél tudára adni, hogy nem helybeli hirdetések csak akkor vétetnek fel, legyenek bár azok hivatalos vagy magán hirdetések, ha a hirdetési díjat az itt közölt: tarifa szerint a hirdetéssel együtt beküldik, vagy pedig kötelezik magukat, a kiadóhivatal által *utánvét* mellett feladott nyugtat és tampédányt a postán mindenkor kiváltani.

A „Torontál” kiadóhivatala.

Torontáli helyi érdekű vasutak.

(Kp.) A torontáli helyi érdekű vasutak részvénytársasága június 29-én tartotta Nagy-Becskekben harmadik rendes közgyűlését Rónay Jenő kir. tanácsos alispán elnöke alatt.

Szükségtelen, ez alkalomból is kiemelni a helyi érdekű vasutak közgazdasági fontosságát és kivált megyénk területén, melyen óriási távolságok léteztek szilárd, összekötő kapcsolatok nélkül. Még csak egy néhány év előtt is lassu kocsi közlekedés tartotta fen az üzleti és személyi érintkezést, mely a feneketlen utakban néha egészen fenakadt; a vízi ut is nagyon bizonytalan, télen befagy, nyáron kiapad. Egy állandó, szilárd kapcsolatot kellett tehát teremteni, mely a fokozatos gazdasági fejlődéssel felmerült igényeket kielégíthesse, mely a vidékek gőcpontjait egybetűzve, köztük állandó forgalmat biztosítson, új fogyasztási piacokat szerezve a termelésnek s új lendületet adva egyes termelési ágaknak. A vasutak építése látszott erre legalkalmasabbnak. S valóban a vasutak képezik a gazdasági test ereit,

melyekben a gazdasági élet, mint egy véredényrendszerben lüktet. A hol kiterjedt a vasuthálózat, önmagától fejlődik az ipar és kereskedelem, nálunk pedig ugyancsak szükség van erre!

De kiváló jelentőséggel éppen a helyi érdekű vonalak megteremtése birt. Ha megyénk térképére tekintünk, lehetetlen az első pillanatban észre nem venni, hogy a helyi érdekű vasuti vonalak kiépítése előtt, mily óriási terület nélkülözötte az állandó közlekedési eszközt; megyénk székhelye is elszigetelve feküdt, madárjárta távolságra volt az osztrák-magyar államvasutársaság vonalától, mely megyénk északi részén átfutott. A n.-kikinda-n becskereki vonal kiépítése már közelebb hozta a művelt világhoz. A n. becskek—margita—párdányi vonalak pedig hatalmas lökessel kényszerítik a fejlődésre.

Nagy-Becskek városa máris a második legnagyobb gabonapiac országunkban, a Begaparti állomáson két, egyenként 1200 tonna bevételre berendezett gabonarakár a hozzátartozó vágányokkal és berakodó készülékek-

kel áll a kereskedelem szolgálatára s e helyen egy 60.000 frtnyi költséggel épített 200 méter hosszú rakpartfalnál köthetnek ki a hajók. A székváros további fejlődése azonban a vasutvonalak továbbépítésével lényegesen fog fokozódni. A vasutársaság ép iménti közgyűlésén adta jóváhagyását a n.-margita—verseczi vonal kiépítéséhez, melyet Milkó V. és társai szegedi cég épít. E csatlakozás igen üdvös hatással lesz megyénk, mely ennek folytán közel összeköttetésbe jut a verseczi és krassó-szörényi hegyi vidékkel s nemcsak a kavics, kő, kőszén s tűzi anyagok s egyéb hegyi termények könnyebb beszerezhetésére nézve, de hadászati szempontból is fontos.

A n.-becskek—pancsova—kubini vonal, melynek nyomjelzése már meg-ejtetett, tervei elkészítették és a nm. kereskedelemügyi ministeriumhoz felterjesztettek s a vonal közigazgatási bejárása is kéretett, Torontál vármegye dunai vidékét van hivatva a megye székhelyével összekötni. Ez összeköttetés bizonyára élénkebb forgalmat fog városunk és Pancsova közt létesíteni,

A TORONTÁL TÁRCZÁJA.

Az indusok — szerelme.

A műveltségnek bármily alacsony fokán álljanak is az észak-amerikai indusok, a szerelem, a szenvedély éppen oly hatalmat gyakorol rájuk, mint a polgárisult népeknél, csak a külsőségek nyilatkoznak másban náuk mint utóbbiaknál. Mihelyt az indus ifju elég idős és erős s harczossá nyilvánítatik, a házasságért eped. Többé nincs inyére az atyjától való függés, annyival kevésbé, mert az általa elejtett bivalyok bőrét is át kell engednie. Ennél fogva körül néz törzsének leányai között. Kölcsönös házasság más törzsekkel nincs szokásban és csak a legritkább esetekben fordul elő. (A Cheyenne- és Sioux-indusoknál olykor fordulnak elő ily összeköttetések.) Az ifju csakhamar választ. Legjobb bőreibe és pokróczáiba öltözve, haját rendezve, arcát művésziileg kifestve, nyakát, hátát és mellét fényes érc-darabokkal, apró fehér csonttal vagy egyebekkel aggatva tele, megy szemérmesen választottjának kunyhójába, hogy ezzel ott órákig üljön szólanul, csak szemkifejezésével tudatva érzelmeit.

Habár a szerelem gyakran nagy erővel uralg az induson, de annak kinyilatkoztatását más módon mint szembeszéd által, férfiatlannak tartják.

Több ily látogatás után a leány atyja tárgyalásba bocsátkozik az ifju harcros anyjával, vagy ha ez nem volna már életben, valamely rokonságbeli öreg asszonnyal, mert hogy az apa odaadja-e leányát, az a lovak s értéktárgyak számától függ, melyeket az ifju cserébe ajánl föl érte. A lovakat az ifju más törzsektől szokta lopni, ha saját atyja nem elég gazdag, hogy fiának kellő számú állatokat adjon házassági ajándéknak.

Csak ha a tárgyalások kielégítőleg ütöttek ki s a leány viszonozza az ifju szerelmét, tudatja ezt szembeszéddel, hogy remélheti birását. Ettől kezdve a szerencsés ifju esténként kedvesének kunyhója közelében rejtőzik el, türelmesen bevárva annak megjelenését. A wigwam (kunyhó) többi lakója nem ügyel reá, habár észre is vette őt. Így kívánja ezt az erkölcs, de meg is tartják szorosán. Anélkül, hogy egyik a másikra ügyelne, gyakran több szerelmes is áll lesben, kik mindnyájan tárgyaltak a leány atyjával s ígéretet is nyertek tőle.

Végre kimegy a leány a hajlékból. Az ifju harcros felugrik és karjaiba zárja őt. Ha erre kiált a leány, akkor tudhatja az ifju, hogy el van utasítva s távoznia kell; ha pedig hallgat, akkor viszonzást talált érzelme s a szerelmes pár szorosán egymáshoz simulva váltja az első pár szót. Az indusoknál

sajátos kíváncsiságból férfiak és asszonyok meglesnek ugyan ily szerelmes párokat, de itt is azt hozza magával az erkölcs, hogy úgy tesznek, mintha ott sem volnának. A szerelmesek zavarása pedig ki van zárva teljesen.

Ha több udvarló tünteti ki a leányt, ez képes kacérságával hosszú ideig bizonytalanságban tartani valamennyit. Az apa pedig arra használja föl ezt az alkalmat, hogy felszöktesse leányának árát. A legtöbbet ígérő az első, sőt ha a leány nem is érezne szerelmet az illető iránt, követnie kell őt, ha csak az, a kit szeret, nem fizethet ugyanannyit; ez esetben természetesen a hajlam nyomja le a mérleget.

Az elutasított udvarlók hamar bele-találják magukat sorsukba s újból kezdik udvarlásukat más szépeknél.

A tárgyalások véget érven, a kint-tetett ifju harcros egy délután elhozza a bivaly bőrből és lovakból álló csere tárgyakat kedvesének kunyhója elé. Ha másnap reggel a bőrköt be-vitték a lakásba s a lovakat kihajtot-ták a leendő apósnak ménesébe, ezzel a leány az ifju nevére van nyilvánítva s fölötte korlátlan hatalommal telru-házva. Jól vagy rosszul bánjon vele, megölje vagy eladja őt, azzal nem törődik senki. Az ő neje, tehát jóhisze-műleg megszerzett tulajdona.

Ha vonakodik a leány a neki szánt

mindkét város gyarapodását vonja maga után.

Mind e vonalakkal azonban még nincs kimerítve a helyi érdekű vasutak fejlődése, melyek a jövőben erős szákkal fogják a vidék góczpontjait megyénk székhelyéhez kapcsolni, minden egyes pontnak külön is bizonyos jelentőséget adva.

Midőn az ország minden vidékén oly lázas tevékenység észlelhető s szinte rohamos haladás mutatkozik, Torontál megye, mely joggal nevezheti magát az ország éléskamrájának, sem zárkózhatik el, sőt érdekében áll, telt kamrája tartalmát minél gyorsabban csengő aranyért áruba bocsájtani, ezt pedig csak úgy teheti, ha minél gyorsabb közlekedési eszközöket teremt.

E gyors közlekedési eszközökben már nincs mindenütt hiány, — most csak minél dúsabb termés kell, hogy az „éléskamrából“ legyen mit az éhes emberiségnek szállítani!

Utolsó Pál napja a léczy kastélyban.

Aligha hosszú évek sorának nem kell elmerülni az enyészet folyamában, míg az őszinte szeretet, tisztelet és kedélyesség, oly igazi szívből és lélekből fognak nyilvánulni e kastélyban, a mint azok 20 éven keresztül hangot adtak, a kebel őszinte érzelmeinek.

A kastély még ez év folyamán a család akarásával elhatározott megvétel útján más tulajdonos birtokába fog kerülni, e névnap ünnepély tehát utolsó volt a léczy kastélyban, és mi, a kik szeretettel és tisztelettel csüngtünk e családon, a bucsu alkalmakor husz év kedves emlékeit viszzsűk magunkkal.

Daniel Pál a családfő nemcsak mint a hazának, hanem mint a megyének

is hű, figyelmesen körültekintő, minden üdvösebb és nemesebb érdekeket felölelő munkás, derék és becsületes fia volt ismeretes az országban. Mint Torontál megye egyik kerületének 42 éven át országgyűlési képviselője, folytonosan és lelkiismeretesen együtt küzdött a jobbakkal és eszélyesbekkel, hogy ősi alkotmányunkat visszaszerezhessük, megőrizhessük, megvédhessük és betetőzhessük. Visszavonult az elnyomatás napjaiban, egyéni érdekeket nem ismerő jobbjainkkal, de azonnal a tett mezejére lépett ismét, amint a szabad eszmék diadala tért biztosított, s fáradhatlanul küzdött és munkált, hogy szerződészerűleg biztosított régibb kiváltságainkat és jogainkat visszaszerezhessük.

A Daniel-család Torontál megyének mindig legigazabb hazafiai közt fog említtetni és Daniel Pál, kinek névnapját június 29-én a megye minden részéből összesereglett hívei és barátai megünnepeltük, azon gondviselésileg is kegyelt halandók közé tartozik, a ki lelkiismeretesen nemcsak arról gondoskodott, hogy egy kifogástalan, derék, testben és lélekből erős törzset szolgáltatson e hazának, hanem gondja volt arra is, hogy a haza és a megye szeretetében felnőtt hozzá hasonló hajtásokat adhasson majdan a jövőnek maga helyett.

Istennek hála, házigazdánkat, az ünnepeltet még olyan testi és lelki conditióban találtuk, hogy örömmel adhattunk kifejezést azon érzelmeinknek, melyet e családünnepély keltett keblünkben. Ha egy-két könnyecsepet rezgett is olykor szemünkben, mikor a gazdag ebéd alatt az ünnepeltet felköszöntöttük, az nem a jelennek, hanem

a multnak szólt, a mely husz évnek anynyi kedves napja és hónapja emlékét temette el magával.

Hála a gondviselésnek, a mint szeretett barátunk, hívünk és házigazdánk csak falakat és fedélt fog cserélni, de keblünknek legmagasztosabb érzelmeit is magával viszi az új család fészekbe és igaz szívből hangoztatott kívánataink megtalálják őt ott akkor is, mikor nem a régi fák susogásait hallhatjuk és szívéinkben megőrzött régi emlékeinket, újabb emlékekkel kell majd kicserélnünk.

A ki hazájának s a közügynek élt, kiérdemli azt a nyugalmat, melyet rendeltetésünk szerint, keresetlenül is meg kell találnunk, s mely a lélek bűvös reflexióiban és az igaz barátok szeretetében és hűségében találja fel azt, a mit elvesztettünk.

Az a meleg kéz-szorítás, melylyel több mint 40-en az örömök között lezajlott nap késői éjjeli óráiban az ünnepeltől elbucsuztunk, igaz és őszinte kívánatainktól támogatva reményt nyújt nekünk arra, hogy őt még hosszú évek során át, a család e kedves ünnepélyén ismételve üdvözölhessük!

A községi jegyzői tanfolyamról és a jegyzői qualificatióról.

Utóbbi időkben, főleg vidéki lapjainkban, több figyelemreméltó cikk jelent meg a Nagy-Becskereken fenállott jegyzői tanfolyamról és ebből kifolyólag több nézet merült fel a községi jegyzői képesítvény reformja tárgyában.

Elolvastam valamennyit, de őszintén bevallva nem találtam meg bennük azt, amit kerestem, bár sok szépet elmondtak.

Ép ez indított rá engem, hogy az eszmék tisztázásához elmondjam én is nem irányadó véleményemet. Légyen kritika tárgyává téve, huzzák bár le egyesek a föld színére, mégis

férfit követni, az apa kényszeríti őt erre, a legsúlyosabb büntetéssel való fenyegetés mellett. A menekvés reményében meg is adja ez magát sorsának.

Ez a menekvés a menyecskének férje kunyhójából való megszökésében áll, még pedig szeretőjének segítségével eszközli a szökést, ki aztán meg téríti az első férjnek az atya részére fizetett csere-összeget. Ezzel rendesen el van intézve a dolog a nélkül, hogy valami ellenségeskedés törne ki a két férfi között. Az apa wigwamjába ritkán menekül a leány, mert ott súlyos büntetés várna reá.

Ha az elválás alkalmával már gyermekek vannak, a nő első tulajdonosa rendesen megtartja a leányokat, a jó üzletre való tekintettel, melyet azokkal köthet később.

Egyetlen eset volt az Arapahoestörzsnél, mely szerint a férj nem nyugodott bele az asszony szökésébe. Ennek oka különben abban is rejthetett, hogy a csábító nem fizethette meg a kívánt árt. A felbőszült férj hazavitte nejét, félholtra verte s aztán elvágta inait a térdcsuklók alatt, hogy másodizben meg ne kísérelhesse a szökést.

Az indusoknál az ugynevezett „mézes hetek“ általában nem tartanak soká. Az asszony a rákényszerített fáradságos munkában csakhamar nem kívánja többé férjének szerelmi nyilatkozatait s örvend, ha ez második

asszonyt szerez, ki aztán segíti őt nehez munkájában.

Az indusok nagy része többnejű, a mint ezt vagyoni állapotuk megengedi. Erre főképp az az óhaj ösztönzi őket, hogy mentől több gyermek legyen, minthogy egy asszony két, legfőlebb négy gyermekkel ajándékozza meg férjét. Sőt némelyik egészen magtalan marad. Ez nagy részben a súlyos testi munkának tulajdonítható, melyeknek már a növendék leányok s aztán különösen az asszonyok alávetve vannak.

Ha az indus a legidősebb leányt veszi nőül valamely családból, ez által azt a jogot nyeri, hogy a fiatalabb nővéreket is mind feleségül vegye a nélkül, hogy ezért valami kárpótlást nyujtana az apának. De a többi leányok rendesen megmaradnak atyjuknál, ki aztán más felé adja el őket.

Némely törzseknél megszokott dolog az is, hogy a férjek többi nejeik mellett még egy tizenkét-tizenéves leányt is vesznek feleségül. Ezzel aztán legtöbbször sokkal gyöngédebben bánik a férj s nem szükséges nehéz munkát sem végeznie. Beszélnek egy főnökről a crowoknál, ki fiatal, még csak érni kezdő tizenéves leányt megható gyöngédséggel halmozta el. Ha a wigwambau volt, el nem mozdult oldala mellől. Lánccal, gyöngyörökkel díszítette őt fel s különös örömet talála ébenfa-

sötét, selyem-puha, rendkívül hosszú hajának fésülésében. Mint gyermekkel bohóskodott vele vagy meséket mondva neki, ringatta őt térdein. Többi feleségétől azt kívánta, hogy a legnagyobb tisztelettel viseltessenek a kicsike iránt.

Indus leányok gyakran kelnek egybe fehérekkel is, különösen oly törzseknél, melyek szomszédosak a fehér telepítvényesekkel.

Trapperek és indián traderek (indus kereskedők) az elvadult nyugoti vidéken majdnem mindig ily módon nőszülnek. Az indián-traderek nejei a hajlékban maradnak, míg férjeik árucikkeikkel egyik törzstől a másikhoz mennek, melyeknél gyakran szintén vannak nejeik. A trappereket a nő követi kunyhóikba, ha azok nem esnek nagyon távol az indus falutól. Ha a törzs helyet változtat és tovább vonul, eltűnik vele a leány is és a trappernek sok fáradsága daczára, ritkán sikerül azt feltalálni, hogy a férfitől, kihez volt felesége szökött, legalább egy részt kapjon az érette fizetett árból.

Az indusnők általán véve hívek férjeikhez. Ha házasságtöréstörténik mégis, a férj egyszerűen elviszi feleségét a csábítóhoz, kit a törzs-főnök az annak idejében meghatározott csere-összeg kifizetésére kényszeríti.

Hajadon leány a hajlékon kívül a legnagyobb veszélynek van kitéve; csavargó indusok, sőt a törzsbeli

azt hiszem, hogy valami elszivelni való van benne.

Nézetemet két részre osztva, lesz szerencsém előadni: az első rész a jegyzői képviselet reformját, a második rész a jegyzői tanfolyam intézményét fogja tárgyalni.

Szóljunk tehát első sorban a jegyzői kvalifikációról. Az 1883. évi I. t. cz. 6 §-a alapján a megyei törvényhatóságnak fenntartott és az 1884. évi 58285. számú belügyminiszteri szabályrendeletben előírt előfeltételek után letett jegyzői szigorlat a mai kor követelményeit már egyáltalában nem elégíti ki. A jegyzői hivatal sokoldalúsága, a jegyző társadalmi állása nagyobb műveltséget és a mi fő nagyobb képzettséget igényel ennél. A mai községi jegyzőnél már nem elég, hogy korteskodni tudjon, hogy urizáljon és a nevét alá tudja írni, ma dolgoznia kell tudni, még pedig minden erejével, hogy a sokoldalú követelményeknek pontosan és lelkiismeretesen megfelelhessen és községének ne okozzon téves vagy tudatlan eljárása által anyagi károkat.

Szerény nézetem szerint a jegyzői képviselet megszerzését oly előfeltételekhez kötném, melyek egyúttal hatalmasan emelnék a jegyzői kar tekintélyét is.

Megkövetelendő volna az *érettségi vizsgálat minden esetre*, már az általános védkötelezettség szempontjából is, hogy azon férfiak, kik a községek élén állanak, a katonaságnál is elfoglaltassák azon állást, melyet a társadalmi életben bírnak és a melyhez okvetlenül szükséges az érettségi vizsgálat.

Ez még nem volna elég. Az érettségi vizsgálat után már minden fiatal ember pályát választ. A ki a jegyzői pályára adná magát, megkövetelendő lenne tőle, hogy legalább *egy évi (ha nem két évi) tanfolyamot hallgasson*. Ez megadná neki a theoretikus kiképzést. *A jegyzőjelölt addig nem volna gyakorlatra bocsátható, míg az elméleti tanfolyamot el nem végezte*. Az elméleti tanfolyam befejezte után következnek az *az egy évi praxis*, és csak ennek befejezte után volna megengedhető a jegyzői szigorlat. *A jegyzői szigorlatot pedig nem az egyes törvényhatóságoknál, hanem a vidéki jogakadémiákon felállítandó bizottságok előtt kellene letenni, mely nemcsak egyes vármegyére, hanem az egész országra bírna érvényvel*. Kívánatos volna ez tisztán a községi jegyzők érdekében,

részéről is. Egy ily esetet elmondunk itt: Egy leánykát egyik napon valami megbizással küldtek egyik faluból a másikba. Visszatérőben elragadta őt egy törzsbeli férfi s egész nyáron át rejtve tartotta a hegyek között; azután megölte. A gonosztevőt fölfedezték s a törzsfőnök arra ítélte őt, hogy hat lovat és husz bivalybőrt fizessen a meggyilkolt atyjának, ki ezzel meg is elégedett. Ha más törzsbeli indus tette volna ezt, háboru lett volna következménye. De ez esetben az apának nyújtott kárpótlás kiegyenlített mindent.

Észak-Amerika őslakói az indusok, kiket a világrész felfedezése után a spanyolok, majd az angolok nyomtak el, úgy annyira, hogy jelenleg már végkipusztulásuktól tartanak. Az Egyesült Államok kormánya, ennek elejét veendő, iskolákat alapított indus gyermekek részére, hogy eredeti vadságukból kivetkőztetve, megnyerje őket a polgárisult társadalomnak. Legújabb időben is számos ily iskola keletkezett s az idén vizsgálatok alkalmával mint amerikai lapokban olvassuk már jelentékeny sikereket ért el a kormány. Sőt kilátás van reá, hogy műveltségéből kifolyólag kedvet kapnak a nomád életet az állandó letelepedéssel fölcserélni.

kikre manapság rendkívül nyomasztólag hat azon körülmény, hogy jegyzői szigorlati bizonyítványuk csak *egy vármegye területén* bír érvényvel. Ez ellen csakis a *megyei szabályrendeleteknek* ily vizsgálás mellett való nem tudását lehetne felhozni. Erre csak kérdéssel felelek. Lehet-e egy komoly életpályát választott embert elképzelni, hogy az egyes megyék egy-két kötetnyi szabályrendeletét el ne olvasná, meg ne tanulá a gyakorlatból? S ha akadna is közöttük, a ki elég könnyelmű és hanyag volna ezt meg nem tenni, nincs-e a fegyelmi vizsgálattal oly fegyver adva a felentes hatóság kezébe, hogy érzékeny büntetéssel is szorítsa az illetőt a szabályrendeletnek megismerésére. A kinek ez sem használna, annál egészen mindegy, hogy hol kell vizsgáznia.

Hogy miért kívánám én a kvalifikáció ilyen mérvű reformálását, azt röviden csak a következőkkel indokolom. Az érettségi vizsgálat nem csak az önkéntesi jogot biztosítja a hadseregnél és honvédségnél a jegyző számára, s megszerzethetővé teszi a tartalékos tiszti rangot, a mi megilleti őt társadalmi állásánál fogva, és rövidíti szolgálati idejét, hanem mint elengedhetlen követelményét a felsőbb műveltség megszerzethetésének, minden esetre követelni kellene. Emelkednek vele az egész jegyzői kar műveltségi niveauja. — Hogy az elméleti tanfolyamnak hallgatása szükséges volna, ahhoz már indokolás is fölösleges és szükségtelen. Elismerik azt a jegyzői kar jelesei, elismeri minden gondolkodni képes ember.

Az elméleti tanfolyam befejezte előtt, (melyről bizonyítványt nyerne a jelölt) gyakorlati szolgálatba nem volna engedhető, vagy az elméleti tanfolyam befejezte előtt töltött gyakorlati szolgálat nem volna beszámítható, ép úgy mint a bíróságoknál a bírói vizsga is csak az elméleti tanfolyam befejezte után letöltött gyakorlati végével, volna itt is a szigorlat engedélyezendő.

Áttérek most már a jegyzői tanfolyamokra.

Szerintem mint kezdeményezés, szépek a törvényhatóságok területén létesített egyes tanfolyamok, de valódi céljuknak nem felelnek meg és fent sem tarthatók. Hanem a vidéki jogakadémiákon kellene ezeket felállítani, hol meg vannak a szükséges szakerők, kik évek hosszú során át szerzett tapasztalataikat könnyebben érvényesíthetik és elméletileg jobban kiképezhetik a jegyzői jelöltek, mint az egyes hivatalnokok és ügyvédek álló szakerők, kiknek elegendő idejük sincs annyi gondot fordítani tanítványaikra, a menyit kellene. Szép sikert, eredményt értek és érhetnek el ők is, de annyit soha, mint a tanári minőségben évek hosszú sora óta szolgáló válogatott szakerők.

Ezen vidéki „magán”-tanfolyamoknak nincs meg a létezési jogalapjuk. A komoly munka és tanulás itt fel nem virulhat. Van neknek olyan okai, melyek magyarázatra sem szorulnak. Mint kezdeményezők elismerésre és dicséretre minden esetre méltók, de a megkezdett művet nem szabad félben hagyni, azt ki kell egészíteni.

Forduljanak a jegyzői egyletek a kormányhoz, fejtsek ki érveiket előtte és kérjék a jegyzői kvalifikáció reformját ott és igyekezzenek kinyerni, hogy elméleti tanfolyamok a vidéki jogakadémiákon létesíthessenek, a hol is az egész országra érvényes szigorlatok külön felállítandó szakbizottságok előtt legyenek letehetőek.

Dixi et salvavi animam meam!

Vice-notarius.

IRODALOM.

Emke emlékkönyv. Az Emke ez évi közgyűlése emlékére Radnóti Dezső szerkesztésében igen díszesen kiállított emlékkönyv fog megjelenni. A könyv számára hazánk legelső-rangu írói ígértek közleményeket. Rákosi Jenő magyar geniusról ír belé ragyogó stílus hosszabb cikket, mely méltán fog mindenütt feltűnést kelteni. Ábrányi Emil hazánk leg-tűzesebb poétája, az új magyar hymn uszban az előbbre vitt nemzeti eszmének hódol, Rudnyánszky Gyula lelkes és hévvel az

Emke lobogóról, a nemzeti társadalom e symbolumáról fog verset írni Jakab Ödön az Emke jelvényét, a gyopárt énekl meg. Következnek ezután az Emke vezérlő férfaitól hosszabb vagy rövidebb, de mind a magyarság eszméjének hódoló cikkei. Képpen lesz bemutatva a központi tisztikar. Az első tiszteleti tagok. Az Emke díszes és Magyarországot asszonyai által ajándékozott lobogója. A gazdag tartalmu könyv mindezek mellett csak 60 kr., mely összeg aug. 1-ig Radnóti Dezső szerkesztő nevére Kolozsivára (főter 23. sz.) legczélserűbben postautalványon előre beküldendő. A tiszta jövedelem az egyesület vagyonát gyarapítandja és ezért is, hisszük, hogy a magyar közönség meleg pártolásban részesítendi a nagybecsű művet. A kik gyűjtő iverket óhajtanak kapni, forduljanak a szerkesztőhöz.

A közmondásokról. Akik a lapok irodalmi rovatát figyelemmel szokták kísélni, azok előtt valószínűleg már többször föltűnt az a sok ismertetés, bírálat s több effélé kurtább, hosszabb közlemény, mely Sirisaka Andor pécsi tanítónak munkáiról szólt. Azelőtt „A babonáról” szóló népkönyvével vonta magára a figyelmet, később az „Anyósok Könyve” cz. élczes munkájával tréfáltatta meg a szegény anyósokat. Legújabbán pedig oly nagy szabásu népirodalmi, illetőleg nyelvészeti munkával állt elő, a melyhez hasonló a hatvanas évek eleje óta nem látott napvilágot s a mely munkájával valószínűleg az akadémia nyelvészeti szakosztálya is fog foglalkozni. Ezen — valóban figyelemre és pártolásra érdemes — terjedelmes munkájának czime: „A magyar Közmondások Könyve.” Tartalma: Előszó. Tanulmány a közmondásokról. Szvorényi, Ballagi, Erdélyi, s mások után. Bevezetés. A közmondás fogalma, eredete és fejlődése, különböző elnevezései, haszná, kiterjedése, módja és modora; jelviség (symbolismus) a közmondásokban. Nyelvsajtság, nyelvvirágok. A közmondások rokonsárai, irodalma, életrajzok. A közmondások betűrendben s legvégül — tiz: régebben élt közmondásgyűjtő után — szemelvények.

Szerző már közel tiz év óta szorgalmasan gyűjtögette a közmondásokat s mikor már jó pár ezeret látott összegyűjtve, közel háromszáz magán levelet irt egyesekhez — többnyire tanító kartársaihoz — az ország minden vidékére, fölkérvén őket fáradozásában való szellemi támogatásra. Később a lapok útján felszólította a nagy közönséget, hogy a magyar közmondások s példabeszédek összegyűjtése és beküldése által tökélyesítsék munkáját. A több rendbeli felszólításnak meg is lett a maga fényes eredménye, erkölcsi haszna szerző művére, melyben a közmondásokról irt jeles tanulmányán kívül mintegy 10,000 magyar közmondást, példabeszédet és szólásmódot gyűjtött össze betűrendben. Könyvének szerkezetére vonatkozólag maga a szerző így ír: „Sok közmondás-féle könyvet lapoztam már végig s nem egyet tanulmányoztam is. De szerintem a közmondás-gyűjtők eddig nem tudták oly rendszerbe foglalni gyűjtésüket, mely a közmondást kereső olvasót könnyen utba igazítsa. Az egyik pl. minden rend és összefüggés nélkül közli a közmondásokat. Ilyen Kovács Pál, Kis-Viczay Péter s még mások könyve. A másik szakaszokba osztja, mint Dugonics, de oly különös alcímekkel, hogy ember legyen a talpán, ki egy általa ismert közmondást Dugonicsnál föl tud keresni. A harmadik betűrendes alapszó szerint halad, mint Ballagi és Erdélyi. A negyedik ábécze rendben csoportosítja a közmondásokat a mondat első szava szerint, mint Pelkó.” Sirisaka is ezt a módot tartotta leg-helyesebbnek, azzal a különbséggel, hogy nem unatja az olvasót oly hiába való, hosszas s unalmas magyarázatokkal. Itt-ott ő is magyaráz ugyan, sőt némely helyen alkalmoszerű anekdotákat is beleszólt munkájába, de mindezzel czinján bánt el, czélja lévén az oktató mulattatás és mulattató oktatás. Könyvének terjedelme oly bő s tartalma oly tanulságos és vonzó, hogy

valóban nem sokalhatják a könyv 2 frtnyi árát mindazok, kik a komoly s tisztességes magyar irodalmi termékeket magyar hazafiakhoz méltóan pártolni és terjeszteni szokták. — Megrendelhető Sirisaka Andornál Pécsen vagy a Pleitz-féle könyvkereskedésben is Nagy-Becskereken.

A „Képes Családi Lapok“ munkatársainak díszes névsora, kik közül ezuttal csak Jókai Mórt, Tolnay Lajost, Komócsy Józsefet, Mikszáth Kálmánt, Dalmady Győzöt, Lauka Gusztávot, Rudnyánszky Gyulát, Temérdeket, Brankovics Györgyöt, Pósa Lajost, Prém Józsefet, dr. Sziklay Jánost, Tölgyesy Mihályt, Palágyi Lajost, Inczédy Lászlót, Muray Károlyt, Méry Károlyt, Petry Mórt, dr. Rodiczky Jenőt, Beniczky Bajza Lenkét, Büthner Linát, Nagyvárady Mirát, Kuliffay Benitzky Irmát, Hevesiné Likor Margitot, Harmath Lujzát, Karlovsky Idát, V. Gaál Karlinát soroljuk fel: elég vonzó erő arra nézve, hogy művelt magyar családaink hű pártolói és előfizetői legyenek e képes szépirodalmi és ismeretterjesztő lapnak, a mely f. é. július 1-én lépett tizenkettedik évfolyamának második felébe, nemcsak a legélénkebb s legváltozatosabb, hanem a legolcsóbb hetilap, a mennyiben előfizetési ára csak 3 frt egy félévre s 1 frt 50 kr. egy negyedévre. Midőn t. olvasóink figyelmét ezuttal is felhívjuk a „Képes Családi Lapokra“ tájékozásul közöljük legújabb (26.) számának a tartalmát, mely a következő.

Egy szép hyéna. (Eredeti regény a „Képes Családi Lapok“ számára. Folytatás) Tolnay Lajostól. — Elet-filozófia (Költemény) Imzody Lászlótól. — Kopaszág és fejfájás. — y. tól „E s“. — Bölcs Náthán. (Elbeszélés folytatás és vége.) Lauka Gusztávótól. — A fogadott gyermek. (Elbeszélés.) Kondor Lajostól. — Kinek ihlettel!... (Költemény.) Feleki Sándortól. Babonáság a szalonban (Folytatás) K. Beniczky Irmától. — Egy anyóka naplójából. (Karczolat. Folytatás.) Mericzag Karossa Irmától. — Mindenféle. A hét tükre. (Csevegés) Mefisztótól. — Képeinkhez. Irodalom. Hymen. Képeink: Zelenka Pál, az ágostai evang. egyház tiszai ker. uj. püspöke. A félmajom. — Keleti révész. — A szünidőben. Regény melléklet. A válóperek háza (Surrenden Cont.) Irta: Guida. Angoltól fordította: Kalnik G. M. (145–160. oldalig.) Az előfizetési összegek postautalványon a „Képes Családi Lapok“ kiadóhivatalához (Budapest, Nagy Korona utca 20. sz.) küldendők, Mutatvány számok ingyen küldetnek.

Sport.

A „Torontál“ helyb. regatta egyesület június 29-én vasárnap rögtönözött házi versenyt rendezett, melyet igen díszes társaság nézett végig. A clubtagok fáradhatlan elnökük zombori Rónay Jenő, kir. tanácsos, alispán vezetése alatt élénk részt vettek a küzdelemben. A foot ballban Rónay Jenő, a sulydobásban dr. Mihálovits Odön urak győztek; a szaladásban a „szégyen a futás, de hasznos.“ jeligének hódolva Mesterovits Pál 800 méteres pályát (a korcsolya pálya háromszor körül) 2 perc 3 mp. alatt befutva vitte el a 4 db. cs. és kir. arany díjat. A csónak versenyben kiűzött vándordíj: egy pár regatta cipő (mely háromizben megnyerendő) egyelőre függőben maradt. Első ízben a hölgyeké lett a diadal, kikkel szemben a sportozók mind papucshősöknek bizonyultak. A club jövőben rendszeres tavaszi és őszi háziversenyeket szándékozik rendezni, melyet vigalommal lesznek egybekötte. — A társulati tagok közé legújában Balás Iván és Filkovits Boldizsár urak vétettek fel. — Ez alkalommal egyuttal felemlítjük, hogy a „délmagyarországi regatta szövetség“ versenye Szegeden e hó 12-én délután tartatik meg, mely iránt már is élénk érdeklődés mutatkozik.

A tornászat eredménye. Két francia orvos évek hosszú során tett észlelések alapján érdekes kimutatást közöl arról, minő hatás-

sal van a tornászat a test fejlődésére. E szerint 5 hónap alatt 100 tornász közül a mellkas bősége 76 egyénnél 2 1/2 cmrel, a felsőkarizom 82 egyénnél 1-28 cmrel, az alsókarizom 62 egyénnél 0-57 cmrel, a lábcomb 63 egyénnél 1-38 cmrel, a labikra 36 egyénnél 0-82 cmrel gyarapodik. Az izomfejlődésnek természetes következménye az erő gyarapodása; így 100 tornász közül 86 egyénnél 28 kilóval nő az emelő képesség. Az izomzat fejlődése egyszerre mind a munkaképességet is emeli, természetesen csökkenti a test kövérségét és ezzel súlyát is. Öt hónap alatt 100 tornász közül 63-nak sulya 7 1/2 kilóval csökken. A két orvos nem említi azonban a tüdő, e fontos benső szerv fejlődését. Számokkal erre vonatkozólag tehát nem szolgálhatunk ugyan, de a tett méretek és észlelések is arra a következtetésre juttatnak, hogy a tüdő irtartalmát csaknem nagyobb mérvben emeli a tornászat, mint a testi külső fejlődést. A tornászat ellenesei az is szokták felhozni, hogy a testgyakorlás sok veszélylyel jár. Erre vonatkozólag az említett kimutatásban látjuk, hogy a tornászatban 6 év tartama alatt 8000 emberrel 30 ficamodás, 2 csonttörés és 19 kisebb sérülés fordult elő. Eszerint tehát egy év lefolyása alatt alig 9 testi sérülés esik 8000 emberre, vagyis körülbelül 1000 tornász közül egy év alatt egy sérül meg. Nálunk pedig csak az a baj, hogy mindenki attól fél, hogy éppen ő azaz „ezredik“!

HIREK.

Személyi hir. Hertelendy József főispán ur ő méltósága e hó 6-án vasárnap kezdi meg 2 havi szabadságát s nejevel együtt Karlsbadba utazik.

Utóállítás. N.-Becskereken a hó 5-én volt az utóállítás, a legközelebbi pedig e hó 21-én lesz, minthogy 20-ika vasárnapra esik.

Mulatságok. Antalfalván e hó 5-én szombaton kerti mulatságot tartanak a Stefania sétányon a piacztér befásítása költségeinek fedezésére. — A n.-becskereki munkás képző- és társas-egylet f. évi július hó 12-én táncczsal egybekötött dalestélyt rendez. Kezdeté este 9 órakor Műsora következő: I. Zedlitz-Tittl: „Nächtliche Heerschau“ — II. Storch: „Polka Ständchen.“ III. Körner-Weber: „Schwertlied.“ — IV. Kreutzer: „Falschmünzer.“ — V. Mendelssohn-Bartholdy: „Abschied vom Walde.“ VI. Suppé: „Kriegers Auszug.“

A régi egyforintos államjegyek bevonása, illetve kicserélése ügyében a m. kir. pénzügyminister a következő körrendeletet intézte valamennyi pénzügyi hatósághoz és hivatalhoz: Az 1882. évi január hó 1-éről keltezett második kibocsátású egyforintos államjegyek bevonása és az 1888. évi július hó 1-éről keltezett új egyforintos államjegyek kibocsátása tárgyában kiadott, a „Budapesti Közlöny“ 1889. évi július hó 10-iki 158. sz. közzétett rendeletem kapcsán figyelmeztetem az összes pénzügyi hatóságokat és hivatalokat, hogy az 1882. évi január hó 1-éről keltezett egyforintos államjegyek fizetésekként csakis f. évi június hó 30-ik napjáig fogadhatók el valamennyi m. kir. állampénztárnál és hivatalnál; f. évi július hó 1-től fogva pedig 1892. évi június hó 30-áig a magyar korona országaiban fizetésekként már egyedül a m. kir. központi állampénztárnál Budapesten fogadhatók el. Megengedem azonban, kicserélés végett a budapesti magyar királyi központi állampénztáron és a zágrábi királyi állampénztáron kívül, 1890. évi július hó 1-től 1892. évi márczius hó 31-ig ezen forgalomból kivonandó államjegyeket a pénzügyigazgatóságok székhelyén levő adóhivatalok is elfogadhatják. A kicserélt

államjegyek az említett hivatalok részéről a m. kir. központi állampénztárba, illetve a zágrábi kir. állampénztárba beszállítandók és többé forgalomba nem bocsátandók. Kelt Budapesten, 1890. évi június hó 27-án Wekerle, s. k.

A zónatarifa a Dunán. A dunagőzhajózási társaság július 7-én életbelépő új személyszállító díjszabásának magyar kiadása megjelent és a társaság bpesti főügynökségénél, valamint vidéki ügynökségeinél 15 kr-ért kapható. Ez új díjszabás mindenek előtt megkülönbözteteti a szomszédos és a távolsági forgalmat. Az előbbiben a menetdíjak mindkét irányban azonosak; ellenben a távolsági forgalomban az eddigi elvhez képest olcsóbb a vizellenes utazás. Az egész hajózható Duna négy szakaszra van felosztva; e szakaszok mindegyike ismét zónákra oszlik szét. A zónák nagysága és egységairai az illető Duna-szakasz forgalmi viszonyaihoz képest különböznek ugyan, de nem jelentékenyen. Mindenesetre azonban az új díjszabás az eddigi hajózási menetdíjakhoz és a versenyző vasutak menetdíjaihoz képest jelentékeny előnyöket nyújt az utazó közönségnek s e mellett fentartja az eddigi 25 kgrammos szabadsulyt, sőt még a tulsuly kiszámításánál is némi kedvezményeket állapít meg.

Veszedelemes barátság. A krimiai Perekop körületben egy Skirmunt nevű gazdag földbirtokos élt agglégényes visszavonultságban. Rokonai, ismerősei nem voltak és összes háznépét Tatjana nevű gazdasszonya s kedvese és egy szelidített medve képezte. Ők hárman egy szobában háltak és mindhárman szerették a pálinkát. Skirmunt, ki herkulési testalkatu volt, ebéd után jól bepálinkázott állapotban a maczkóval erőgyakorlatokat szokott végezni, a mult héten megjárta, mert a medve — mely talán keleténél többet öntött a garatra — dühbe jött és a tréfásan kezdődő birkozás élethalálos küzdelemmé változott. A ritka erejű földbirtokosnak nagy sokára sikerült barátját legyőzni és megölni, de olyan sulyos sebeket szenvedett, hogy másnap ő is négylábu barátja után költözött.

Folyékony márványt talált fel Párisban egy Beer nevű szobrász, ki találmányát a saját nevére berytnek keresztelte el. A francia fővárosban már részvénytársaság alakult e találmány kiaknázására. A beryt melyet minden művelt államban szabadalom, véd, márványporból, vagyis reszelt márványból állítatik elő s éppen olyan olcsó, mint a gipsz; de a helyett, hogy mint a gipsz idővel szétmálna, folyvást szilárdabb és szilárdabb lesz. E mellett az új anyag oly finom, mint a valódi márvány, lehet csiszolni, faragni. A berytből készült tárgyak egészen olyanok, mint az eredeti s így az utánaatok is kellő műbecsrel bírnak. Ez anyagnak továbbá az az előnye is megvan, hogy mindenféle színben, sőt minden szín sokféle változataiban is előállítható. Franciaországban már a házak homlokzatát, a fürdők medenczeit is ebből készítik.

Kóborló kutyák és macskák szigorú pusztítását rendelte el megyénk alispánja ugy a melegebb évszak mint azon tényállás kifolyásából, hogy mult hóban 6 egyén lett veszett kutyák és macskák által megmarva. Ha az óvintézkedések daczára veszett állatok általi marások fordulnának elő sürgős és biztos segélyt a Högyes tanár vezetése alatt álló Budapesten felállított Pasteur-féle intézet nyújt, mely áldásos működését máris nagyban folytatja.

LOTTOHUZÁSOK.

Temesvár, június 21-én: 70, 28, 32, 89, 50.
Jövő húzás július 5-én.
Brünn, június 25-én: 49, 59, 25, 89, 80.
Jövő húzás július 9-én.

G A Z D A S Á G.

A »Torontál« melléklete.

A gyümölcs értékesítése.

Bő gyümölcsstermő években és gyakran a járhatatlan utak miatt, a leszedett gyümölcs alig vagy csak potom áron értékesíthető. E körülmény befolyással lehet a gyümölcsfaültetés terjedésére. De ha az értékesítéssel várunk, vagyis a gyümölcsöt helyesen rak-tározozzuk, továbbá ha ielaszaljuk, sohasem fogunk károsodni, mert a jól gondozott s tavaszig eltartott gyümölcs epen oly szívesen talál vevőre, mint az aszalt gyümölcs.

A gyümölcs értékesítésénél mindenekelőtt figyelembe veendő annak leszedése Hanyagul, gondolatlanul szedett gyümölcsért nem adnak pénzt, vagy oly csekély árt ígérnek, hogy nem fizeti meg a vele való bajoskodást.

A finom asztali gyümölcs korán reggel, midőn már nem harmatos, szedetik le. Esőben vagy a nap meleg időszakában szedett gyümölcs sokat veszít zamatából s kevésbé tartós. Némely fajok szedés után fogyasztva legízletesebbek, mások pedig rövidebb, hosszabb ideig tartó utóérés után válnak élvezhetővé. A sima héjú őszi barack legjobb, midőn magától hull le.

Alma, körte, általában minden gyümölcs szedessék a lehető legnagyobb kímélettel és száraz időben. Lerázott es zsákba hányt gyümölcs, nem tartós.

Allandó csakis azon gyümölcs, mely kézzel szedetett, gondosan kosárba tétetett és nem kocsin rázva, hanem gyalog emberek által szállítatik rendeltetése helyére. A beszállított gyümölcs száraz, szellős helyen elterítettik, a rohadásnak indulók gyakran kiválasztatnak s miután néhány hétig ily állapotban száradni hagyatott, kerül az igazi gyümölcsraktárba vagyis téli szállásába.

Téli raktárnak legalkalmasabbnak bizonyul a pince, ott deszka állványokra téve eláll tavaszig, nyárig. A rohadásnak indulók, foltosak, ragyások szorgosan eltávolítatnak. Dohos, nedves, nem szellőztethető pinczében a gyümölcs nemcsak veszít zamatából, hanem rövidebb idő alatt indul rohadásnak. A mely pince jó borospincének bizonyult, abban a gyümölcs is tartós, egészséges marad.

Pince hiányában a gyümölcs még egyszerű veremben is eltartható. E célra száraz, nem nagyon meleg helyen gödröt ásunk, oldalait kideszkázzuk, a gyümölcsöt kétharmad méter vastagságban behelyezzük, letakarjuk deszkával s beföldeljük. A téli almák egész nyár derekig oly friss állapotban kerülnek elő, mintha akkor szedettek volna le a fáról. Természetes hogy csakis egészséges, sértetlen, minden zuzás és ragyától ment gyümölcs veremelő be.

A finom asztali gyümölcs pinczében kamrában vagy ládába helyezve tétetik el. A gyümölcsös kamara legyen fűthető, hogy a hideg időben kedvelt csemegénk meg ne fagyjon. Az állványokon elhelyezett gyümölcs álljon szárával fölfelé s az egyes példányok ne érintkezzenek. Néhol szokásban van ugyan csak a deszkaállványon levő gyümölcsöt száraz mohára, korpára, szecskára fektetni. Allvány hiányában száraz rozsszalma is megfelel a célnak. A keményebb husu almák, mint a borsdorfi, stettini egymásra halmozhatók, de az olvadóbb husu calvill, reinette, peppin stb. a legcsekélyebb nyomás után is megtörtösdik s veszít szépségéből.

A gyümölcsös kamrában ne tartsunk petróleumot, kátrányt, általában minden nagy szagot terjesztő anyagok eltávolítatnak; még a birsalma is elrontja az almák zamatát. Ha bodzavirág vagy komló közé helyezük a borsdorfi almát, akkor erősödik illata, sőt muskotály-szagot nyer.

Régi és elterjedt módja a gyümölcs használatának az értékesítésének az aszalás.

Az aszalt gyümölcs nem csak betegeknek való, hanem egészséges embereknek is kellemes, tápláló eledel; gondozott, tisztán kezelve nevezetes kereskedelmi cikket képez azért is, mert sok ideig eltartható és rossz gyümölcsstermő éveken némileg pótolja a nyers gyümölcs hiányát.

Nem minden gyümölcs való aszalásra. Egészen véve azonban állitható, hogy érett, egészséges gyümölcsből kerül az izletes kifogástalan aszalvány.

A kemény husu és vadkörte csakis akkor adnak jó aszaltat, ha megkásásodnak, általában véve pedig a kásás azaz túlértettek, továbbá ütődöttek aszalványa nem a legízletesebb, mert szívós, rágóssá válik.

A szilvafélék különösen alkalmasak az aszalásra, a fergesek aszalása elkerülhető, ha az aszalással nem sietünk, de különben is a ferges gyümölcs le szokott hullani, tehát könnyen felismerhető.

Minél későbbben aszalunk, annál értékesebb anyagot nyerünk; a nap heve mintegy előkészíti a mesterséges eljárást.

Nem minden alma és körte való aszalásra.

Az almafajok, melyekben a cukor és sav helyes arányban létezik, mint a téli parmenekben és reinettekben, különösen alkalmasak az aszalásra. A legtöbb édes almák aszalványa rágós s megfőzve is olyan mint a bőr.

Aszalás előtt az almák meghámozatnak s magházuk eltávolítatnak; a körténél e munka elmaradhat. A nagyobb gyümölcsök 4-6 szeletre vágatnak, a kisebbek egészben aszaltatnak.

Aszalás előtt a tisztátalan gyümölcsök megszáritatnak.

Hámozás és szeletezés közben a kések gyakran megtörötteknek.

A szilvák csakis túlértettek korukban, vagyis midőn már megráncosodtak, kerülnek aszalásra; ajánlható azonban, hogy a valódi aszalási művellet előtt a szilvák és meggyek előbb legalább egy hétig szellős padlásra elterítve száradjanak.

Az aszalásnál leginkább arra ügyeljünk, hogy a szárító helyiségben a megfelelő hőmérsék ne változzék.

Dr. Lucas szerint következők ajánlatnak az aszalással foglalkozók figyelmébe: a nagy hőség épen olyan károsnak bizonyul, mint a gyenge melegség, első eset az aszalvány szivóssá, rágóssá lesz, utóbbi esetben pedig megsavanyodik és elveszti ajánlatos külsejét. Az aszalás befejeztekor teljesített gyors lehűtés, az aszalt gyümölcsnek különös fényt kölcsönöz. A megszakítás nélküli aszalás szaporítja édességét, de tüzelő anyag pazarlással jár. A gyümölcsök ne halmozassanak az aszalón egymásra. Szilvák, cseresznyék és az egész körték szárukkal felfelé állítatnak. Csontároknál az aszalás gyenge meleggel kezdődik.

A csontárak magvai, ha az aszalás derekán távolítatnak el, a legértékesebb aszalványt nyerjük.

Az aszalt gyümölcs ládába, hordókba csomagolva legtöbbször tartható el s ez alakban is jó kereskedésbe. A becsomagolt aszalt gyümölcs száraz, inkább hűvös, mint meleg helyre tétetik, tél idején pedig a fagytól megóvándó.

KÜLÖNFÉLÉK.

Aratási kilátások. Az időjárás a lefolyt héten határozottan kedvező volt. A héten beállott nagy melegség a gabona érését jelentékenyen előmozdította s a kielégítő, sőt helyenkint dus termésre való kilátásokat ismét jelentékenyen növelte. Az aratást sok helyen már megkezdték, a keresztek száma általában kielégítő, most már csak az a kérdés, hogy a szemhozam milyen és mekkora lesz. Az aratási kilátás az egész országban köv. százalékok mutatja:

Buza összesen 5.197,346 bevetett kat. holdterületen június 26-án közepén aluli 2.4 (a mult héten 1.4), közép 50.5 (a mult héten 52.6) közepén felüli 47.1 (a mult héten 45.9).

Arpa összesen 1.826,578 bevetett kataszt. holdterületen június 26-dikán közepén aluli 15.75 június 19-dikén 16.75), közép 64.40

(mult héten 64.38), közepén felüli 19.85 (a mult héten 18.6.)

Rozs összesen 2.216.891 bevetett kat. holdterületen június 26-án közepén aluli 2.37 (a mult héten 1.34), közép 59.55 (a mult héten 64.20), közepén felüli 38.38 (a mult héten 34.46).

Zab összesen 1.831,029 bevetett kat. holdterületen június 26-án közepén aluli 33.2 (a mult héten 30.4), közép 59.9 (a mult héten 62.4), közepén felüli 6.4 (a mult héten 7.2).

*

Tartós gabonaszákok. Ha a gabonaszákot bizonyos ideig cserhéjkivonatban áztatjuk, igen tartósakká válnak tőle. E célból 1 kiló jó cserhéjat 10 liter forró vízzel öntünk le, egy óra múlva leszűrve, a szűrött folyadékban 24 óráig áztassuk a zsákokat. Az áztatott zsákokat hideg vízben kimossuk és megszáritjuk.

*

Száraz faedényeket vízhatlanná úgy szoktak lenni, hogy vizet öntenek bele, a míg a kiszáradt fa megdagad: ezt azonban nagyon gyakran kell ismételni, ha célt akarunk érni, holott sokkal egyszerűbb módon, kevesebb fáradsággal is sikerülne ugyanaz, ha t. i. szalmával vagy romlott szénával megtöltjük az edényt, ráteszünk egy súlyos követ s most tele öntjük vízzel. Ha már most a víz le is folyik, de a nedves szalma vagy széna visszamarad s rövid idő alatt elősegíti a fa megdagadását.

*

Világító festékek. Régóta ismeretes dolog, hogy bizonyos festékek, melyek a nap sugarait rendkívül erősen magukba szívják, éjjel sötétben is világítanak. E tapasztalat alapján a francia Balmain már évtizedekkel előbb nagy hirre jutott az ő világító festékeivel, melyeket órák és gyufatartók bevonására használt, hogy ha valaki éjjel felébredt, a sötétben is láthatta, hány óra s nyomban megtalálhatta a gyufatartót. De a Balmainféle festék tulságos drága volt, kilója körülbelül 35 frtba került. Tökéletesítették tehát a találmányt s a mi a földolog, olcsóbbá tették, úgy hogy ma a jobb világító festék kilonként 4-5 frtba kerül. Most már egy porosz és egy morvaországi gyár állít elő ily festékeket. A gyakorlati életben gyorsan érvényesül e találmány, kivált roszszul világított falak, folyosók, pinczehelyiségek bemázolására, illetőleg világosítására használják. De különös érdeket kölcsönöz a találmánynak az is, hogy keresztek, szent szobrokat vonnak be vele, melyek ezáltal a sötétben is a világosság fényében tündökölnék és éjjel is emelik az ájtatosságot.

*

A fűrészhulladék fa értékesítése. A fűrészhulladék fát Munk és fiai gutenbrunni gőzfűrésztulajdonosok ujabban értesítik, hogy a hulladékokat külön e célra szerkesztett fűrészszel 3-4 cm. hosszú darabokra vágván vasdróttal összekötött kötegekben bocsátják forgalomba. E kötegeket leginkább az aprófa-kereskedők veszik s úgy ezeknek mint a cégnek tisztességes hasznuk van belőle.

*

Mesterséges selymet találtak fel Japánban s ez a találmány valóságos forradalmat fog a fenyüzési ruházat terén előidézni. Nem a szederfa levelek feldolgozásáról van itt szó, mely régi kísérlet eddig vajmi kevés eredményre vezetett. Japánban hosszú kísérletezés után a vad-kenderből (yachoyv) kellő kikészítéssel oly anyagot sikerült kikészíteni, mely teljesen azonos a selymszövettel. Kiotó legnagyobb selyemgyáraiban már nagyban szövik az új selymet, melynek kitünő minőségét a szaklapok nem győzik eléggé dicsérni.

Felölös szerkesztő: Lauka Gusztáv.
Főmunkatárs: Kp. Kovács László.

VEGYES.

A „Pesti Hirlap“ a magyar olvasó-közönség kedvenc lapja, azzal a hirrel lepi meg előfizetőit, hogy a jövő félév folyamán rendkívüli díszszel kiállított naptárt fog nekik karácsonyi ajándékkul küldeni; oly naptárt, melynek bő szép-irodalmi részét legjelesebb íróink szolgáltatják a régi és az új gárdából s mely tulajdonképen naptári részével s felül fogja mulni az eddig megjelent összes hasonló évkönyveket és bolti ára legalább 1 forint lesz, míg az előfizetők kivétel nélkül díjtalanul kapják meg. A másik nevezetes hír, melyet a „Pesti Hirlap“ olvasóival közöl, hogy az új félév elején megkezd a hirneves Élie Berthet rendkívül érdekes legújabb regényének közlését „Feneketlen örvény“ czim alatt, mely regény kizárólagos fordítási jogát a „Pesti Hirlap“ szerezte meg. A „Pesti Hirlap“ ma már bel- és külföldi eredeti távirati tudósítások, valamint mulattató csevegések, válogatott tárczák, közhasznú közlemények tekintetében kétségtelenül az első helyet foglalja el napilapjaink közt s ára mindazáltal negyedévre csak 3 frt 50 kr., egy hóra 1 frt 20 kr., mely a „Pesti Hirlap“ kiadóhivatalába (Budapest, Nádor-utca 7.) küldendő, honnét mutatványszámokat is szívesen küldenek egész hétig ingyen és bérmentve. (218—3.2)

Kimutatás

a „Torontálmegyei takaré- és hitelbank“ 1890. évi június havi forgalmáról.

I. Pénztári betételek	
állása május végével	441363 34
betételek június hóban	172753 38
összesen	614116 72
visszafejtések június hóban	47902 90
állása június végével	566213 82

II. Folyó számlai üzlet	
tevéleges egyenleg május végével	2422 04
kiadások június hóban	27028 76
összesen	29450 79
visszafejtések június hóban	53660 38
állása június végével	24209 59

III. Leszámitolási üzlet	
a tárcza állása május végével	50144 41
leszámitoltatott június hóban	222242 62
összesen	723657 03
visszafejtett és visszafejtett június hóban	83704 05
a tárcza állása június végével	639952 98

IV. Előlegek értékpapírokra	
állása május végével	12129 50
kiadások június hóban	396 —
összesen	12525 50
visszafejtések június hóban	112 —
állása június végével	12413 50

V. Ingatlan kölcsönök	
állása május végével	53392 29
visszafejtések június hóban	23 —
állása június végével	53369 29

VI. Pénztár-forgalom.	
készpénz egyenleg május végével	7094 18
bevételek június hóban	835043 87
összesen	842138 05
kiadások június hóban	834429 82
készpénz egyenleg június végével	7708 23

A Nagybecskereki takarékpénztár 1890. évi június havi forgalmának kimutatása.

Részvénytőke: frt 100.000. Tartalékalap: frt 40.000.

Kamatkozó betétek:	
állapot 1890. évi május hó végével	2783 2 88 1/2
betéttett június hóban	61319 59
összesen	339632 47 1/2
visszafejtett június hóban	10639 73
állapot június végével	328992 74 1/2

Folyó számlai üzlet:	
állapot május hó végével	18781 10
előlegeztetett június hóban	30158 47
összesen	48939 57
visszafejtett kölcsönök június hóban	9340 71
állapot június hó végével	39598 86

Előlegek értékpapírokra:	
állapot május hó végével	11501 69
előlegeztetett június hóban	195 —
összesen	11696 69
visszafejtett előlegek június hóban	1 45 —
állapot június hó végével	10451 69

Váltó számla.	
állapot május hó végével	367330 60
leszámitoltatott	170241 70
összesen	537572 30
beváltottat és visszafejtett június hóban	154955 97
állapot június hó végével	382616 33

Pénztár-forgalom:

készpénz május hó végével	2247 08
bevételek június hóban	418671 23
összesen	420918 31
kiadás június hóban	413616 16
egyenleg június hó végével	7302 15

A „N.-becskereki Népbank“ részvénytársulat 1890 első félévi forgalmi kimutatása.

Takarékos betétek:	
állás január hó 1-vel	120577 18
betétek	143974 75
összesen	264551 93
visszafejtések	91440 50
állás június hó végével	173111 43

Váltó-üzlet:	
állás január hó 1-vel	222171 90
leszámitolt	788769 44
összesen	1010941 34
kifizetett és visszafejtett	749796 18
állás június hó végével	261145 16

Pénztár-forgalom:	
készpénz január hó 1-vel	9472 13
bevételek	1873128 49
összesen	1882600 62
kiadások	1877997 37
készpénzmaradvány június hó végével	4603 25

Giroszámla az osztrák-magyar banknál:	
cselekvőmaradék január hó 1-vel	4772 93
javunkra iratott	236472 97
összesen	241245 90
terhünkre iratott	219719 99
követelés június hó végével	2525 91

Előfizetési felhívás

„TORONTÁL“

1890-ik évi III-ik negyedére.

Tisztelettel felkérjük előfizetőinket, hogy megrendeléseiket minél előbb megtenni sziveskedjenek, hogy a lap pontos szétküldésében fennakadás ne történjék.

Az előfizetési pénzek egyszerű postautalvánnyal a „Torontál“ kiadóhivatalához (Pleitiz Fer. Pál könyv- és könyvnyomdájába) czimzendők.

Előfizetési árak:

Egész évre	6 frt — kr.
Fél évre	3 frt — kr.
Negyed évre	1 frt 50 kr.

A „Torontál“ kiadóhivatala.

VASUTÜGYEK.

(Szab. osztrák-magyar államvasut-társaság.)

Budapest-osztrák-magyar állampályaudvarról, Marcheggén át, Gmunden, Ischl, Aussee, Salzburg és Marienbadba szóló mérsekelt ármenetérti jegyek kiadása. — F. é. június hó 15-étől fogva Budapest-osztrák-magyar állampályaudvarról Marchegg-Stadlaun át, Gmunden, Ischl, Aussee, Salzburg és Marienbadba kiadásra kerülő, 60 napig érvényes menetérti jegyek árai tetemesen leszállytattnak.

Ezen leszállytott árak a következők:

Budapest osztrák-magyar állampályaudvarról Gmunden, Ischl, Ausseeba, I. osztályban 46 frt 80 kr. II. osztályban 34 frt.

Budapest osztrák-magyar állampályaudvarról Salzburgba, I. osztályban 47 frt 50 kr. 34 frt 40 kr.

Budapest osztrák-magyar állampályaudvarról Marienbadba I. osztályban 57 frt 90 kr. II. osztályban 41 frt 20 kr.

Ezen jegyek a keleti expresszvonatok kivételével, minden menetrendszerű személyszállító vonat használatára és Bécsben való tartózkodásra jogosítanak.

A fentemlített állomásokra utazók személyük és poggyászuknak Bécsben az állampályaudvarról a nyugati ill. Ferencz-József pályaudvarra való átszállításáról maguk tartoznak gondoskodni.

Ezen jegyek úgy a szab.-osztrák-magyar államvasut-társaság budapesti pályaudvarában, valamint városi menetjegyirodájában Budapest V. Dorottya-utca 4. sz. a. válthatók, ahol e jegyek tekintetében és a menetrendre vonatkozó felvilágosításokkal legnagyobb készséggel szolgálnak.

Hirdetmény. — Az 1890. évi számlájára törlesztendő 6242 db. 3 százalékos kötvény (régli hálózat) kisorsolása folyó évi augusztus 1-én pénteken, délután 2 és fél óra körül Bécsben, I. Schwarzenbergplatz 3. sz. alatt, két közjegyzőnek és az igazgatótanács erre nézve kiküldött tagjainak jelenlétében nyilvánosan fog megejtetni.

Hirdetések.

267. sz. b. v. 1890. (227—1.1)

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a t.-becsei tekintetes kir. járásbíró, 1487. polg. 1890. számú végzése által Jagedits Tima aranci lakos mint végrehajtó javára Knézsev Mladen aranci lakos ellen 100 frt tőke, ennek 1889. évi szeptember hó 22. napjától számítandó 6 százalékos kamatai s eddig összesen 34 frt 69 kr. perköltség erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 3.0 frtra becsült 4 drb ló, 1 kocsi, 2 tehén, és egyebekből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 1882. polg. sz. 1890. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen vagyis Aracson a község házában leendő esküztételére 1890. évi július hó 15-ik napján délutáni 2 órája határidőül kitzetnek és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóság ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Török-Becsén, 1890. évi június hó 11. napján. Rankovits István, kir. bírósági végrehajtó.

„EQUITABLE“

Egyesült Államokbeli életbiztosító-társaság NEW-YORKBAN.

Alapított: 1859-ben.

Biztosított tőke 1889 végén	o. é frt 1,577 541,665
Új biztosítások 1889	438 160,250
Összes bevétel 1889	75,983,220
Vagyoni	267,875,772

Az összes nyereség a biztosítottak javára fordítatik és a közönséges kötvényeknél már a második díjrézlet lefizetése alkalmával fizetetik vissza, míg a fél- és a szabad Tontiná terv szerint kötött biztosításoknál összegyűjtve a periódus végén szolgáltat ki készpénzben. (387—12.12)

Az „EQUITABLE“ minden kötvénye 3 illetve 2 esztendő múltán megtámadhatlanná válik, a mennyiben az esetre, ha a biztosítási-díj fizetések a kötvény értelmében megtörténtek, a biztosítottak követelményei egyáltalán nem utasíthatók vissza és a társaság azok kielégítésére feltétlenül kötelezve van. Ezen újítás által az „EQUITABLE“ biztosított ügyfeleinek teljes megnyugtatást nyújt arra nézve, hogy halál-esetben, az elhalálozás bizonyítása után, a biztosítási összeg az illetékesek kezébe, minden körülmények között azonnal kifizetetik.

Bővebb tudósítással, ugyszintén prospectusokkal és ajánlati űrlapokkal készségesen szolgálnak a fő- és kerületi ügynökségek, nemkülönben az

„EQUITABLE“

Magyarországi aligazgatósága
Magyar leszámitoló- és pénzváltó-bank
Budapest, V. Dorottya-utca 6. szám.

4336. sz. hk. 1889.

(238-1.1)

Idézés.

Boskov Jován és neje Persza ismeretlen helyen tartózkodó házközössi tagok az 1885. XXIV. t.-cz. végrehajtása tárgyában kiadott utasítás 18. §-ához képest felhivatnak, hogy a Boskov-féle 22. számú házközössi megszüntetése ügyben Idivor községhez 1890. évi szeptember 5-ik napjának d. e. 8 órájára kitűzött tárgyaláson vagy személyesen jelenjenek meg, vagy pedig a részükre Bakonyi György idvori lakos személyében kinevezett gondnokot czélszerű képviselőjükre nézve kellően utasítsák, mert ellenkező esetben ezek elmulasztásának következményeit maguknak tulajdonítsák.

Antalfalva, 1890. évi május 11. Grofsoreán, hk. tb. főszolgabíró.

4552. sz. hk. 1889.

(233-1.1)

Idézés.

Rosul Milicza ismeretlen helyen tartózkodó házközössi tag volt barandai lakos az 1885. XXIV. t.-cz. végrehajtása tárgyában kiadott utasítás 18. §-ához képest felhivatik, hogy a Rosul-féle 109. számú házközössi vagyonfelosztási ügyben Baranda községhez 1890. évi szeptember hó 9-ik napjának délelőtti 8 órájára kitűzött tárgyaláson vagy személyesen jelenjen meg, vagy pedig a részére Zsivkovics János barandai lakos személyében kinevezett gondnokot czélszerű képviselőjére nézve kellően utasítsa, mert ellenkező esetben ezek elmulasztásának következményeit magának tulajdonítsa.

Antalfalva, 1890. évi április 18. Grofsoreán, hk. tb. főszolgabíró.

4567. sz. hk. 1889.

(236-1.1)

Idézés.

Joczics Jefta, Jula, Jován, Lázár és Lyubomir ismeretlen helyen tartózkodó házközössi tagok volt barandai lakosok az 1885. évi XXIV. t.-cz. végrehajtása tárgyában kiadott utasítás 18. §-ához képest felhivatnak, hogy a Joczics-féle 222. számú házközössi vagyonfelosztási ügyben Baranda községhez 1890. évi szeptember hó 4-ik napjának délelőtti 8 órájára kitűzött tárgyaláson vagy személyesen jelenjenek meg, vagy pedig a részükre Zsivkovics János barandai lakos személyében kinevezett gondnokot czélszerű képviselőjükre nézve kellően utasítsák, mert ellenkező esetben ezek elmulasztásának következményeit maguknak tulajdonítsák.

Antalfalva, 1890. évi április 18. Grofsoreán, hk. tb. főszolgabíró.

5060 sz. kig. 1890.

(220-2.2)

Pályázat.

Nagy-Ősz községben 400 frt évi fizetéssel egy segédjegyzői állomás rendszeresített, mely választás útján f. évi július 20-án d. e. 10 órakor fog betöltetni.

Felhivatnak mindazok, akik ezen állomást elnyerni óhajtják, hogy minőségükre vonatkozó ekmányokkal ellátott folyamodványukat alólírothoz folyó évi július 19-ig benyujtsák.

Nagy-Szent-Miklós, 1890. június 19-én

Jankó Ágoston, főszolgabíró.

4949. sz. kg. 1890.

(209-3.3)

Pályázati hirdetés.

Szerb Nagy-Szent-Miklóson egy 500 frt évi fizetéssel javadalmazott községi irnoki állomás van üresedésben, mely választás útján folyó évi július hó 8-án fog betöltetni.

Felhivatnak mindazok akik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy pályázati kérvényeiket alólírothoz július hó 7-éig benyujtsák.

Kivánatos, hogy a pályázók a magyar, német, román és szerb nyelvet birják, és az adómunkálatokban jártasak legyenek.

Nagy-Szent-Miklóson, 1890. június 14-én.

Jankó Ágoston, főszolgabíró.

4560. sz. hk. 1889.

(235-1.1)

Idézés.

Babin Milicza és Lyubicza ismeretlen helyen tartózkodó házközössi tagok volt barandai lakosok az 1885. évi XXIV. t.-cz. végrehajtása tárgyában kiadott utasítás 18. §-ához képest felhivatnak, hogy a Babin-féle 50. számú házközössi vagyonfelosztási ügyben Baranda községhez 1890. évi szeptember hó 4. napjának délelőtti 8 órájára kitűzött tárgyaláson vagy személyesen jelenjenek meg, vagy pedig a részükre Zsivkovics János barandai lakos személyében kinevezett gondnokot czélszerű képviselőjükre nézve kellően utasítsák, mert ellenkező esetben ezek elmulasztásának következményeit maguknak tulajdonítsák.

Antalfalva, 1890. évi április 18. Grofsoreán, hk. tb. főszolgabíró.

4555. sz. hk. 1889.

(234-1.1)

Idézés.

Milovanov Persza ismeretlen helyen tartózkodó házközössi tag volt barandai lakos az 1885. évi XXIV. t.-cz. végrehajtása tárgyában kiadott utasítás 18. §-ához képest felhivatik, hogy a Vuicsin Milovanov-féle 101. számú házközössi vagyonfelosztási ügyben Baranda községhez 1890. évi szeptember hó 9-ik napjának délelőtti 8 órájára kitűzött tárgyaláson vagy személyesen jelenjen meg, vagy pedig a részére Zsivkovics János barandai lakos személyében kinevezett gondnokot czélszerű képviselőjére nézve kellően utasítsa, mert ellenkező esetben ezek elmulasztásának következményeit magának tulajdonítsa.

Antalfalva, 1890. évi április 18. Grofsoreán, hk. tb. főszolgabíró.

4159. sz. hk. 1889.

(231-1.1)

Idézés.

Sztanisics Jela és Anna ismeretlen helyen tartózkodó házközössi tagok volt botosi lakos az 1885. évi XXIV. t.-cz. végrehajtása tárgyában kiadott utasítás 18. §-ához képest felhivatnak, hogy a Sztanisics-féle 44. számú házközössi vagyonfelosztási ügyben Botos községhez 1890. évi szeptember hó 25-ik napjának d. e. 8 órájára kitűzött tárgyaláson vagy személyesen jelenjenek meg, vagy pedig a részükre Nikolics Miklós botosi lakos személyében kinevezett gondnokot czélszerű képviselőjükre nézve kellően utasítsák, mert ellenkező esetben ezek elmulasztásának következményeit maguknak tulajdonítsák.

Antalfalva, 1890. évi április 18. Grofsoreán, hk. tb. főszolgabíró.

4538. sz. hk. 1889.

(237-1.1)

Idézés.

Waics Perszida ismeretlen helyen tartózkodó házközössi tag volt barandai lakos az 1885. évi XXIV. t.-cz. végrehajtása tárgyában kiadott utasítás 18. §-ához képest felhivatik, hogy a Waics-féle 142. számú házközössi vagyonfelosztási ügyben Baranda községhez 1890. évi szeptember hó 16. napjának délelőtti 8 órájára kitűzött tárgyaláson vagy személyesen jelenjen meg, vagy pedig a részére Zsivkovics János barandai lakos személyében kinevezett gondnokot czélszerű képviselőjére nézve kellően utasítsa, mert ellenkező esetben ezek elmulasztásának következményeit magának tulajdonítsa.

Antalfalva, 1890. évi április 21. Grofsoreán, hk. tb. főszolgabíró.

Hirdetés.

Kavits Simon pancsovai lakos részére, Surányi János aracsi lakos ellen mai napon megtartott árverés sikert nem eredményezvén, közhírré tétetik: hogy szarvasmarha, széna s kukorica folyó évi július hó 9-én délután 2 órakor az aracsi községhez tartó bíróság el fog adatni. (228-1.1)

Kelt Török-Becsén, 1890. évi május hó 29. napján. Rankovits István, kir. bírósági végrehajtó.

4550. sz. hk. 1889.

(232-1.1)

Idézés.

Karanyacz Jakab, Stefán, Szófia, Tatiana, Dusán, Pál, Anka és Féma ismeretlen helyen tartózkodó házközössi tagok volt barandai lakosok az 1885. évi XXIV. t.-cz. végrehajtása tárgyában kiadott utasítás 18. §-ához képest felhivatnak, hogy a Karanyacz-féle 116. számú házközössi vagyonfelosztási ügyben Baranda községhez 1890. évi szeptember hó 9-ik napjának d. e. 8 órájára kitűzött tárgyaláson vagy személyesen jelenjenek meg, vagy pedig a részükre Zsivkovics János barandai lakos személyében kinevezett gondnokukat czélszerű képviselőjükre nézve kellően utasítsák, mert ellenkező esetben ezek elmulasztásának következményeit maguknak tulajdonítsák.

Antalfalva, 1890. évi április 18. Grofsoreán, hk. tb. főszolgabíró.

22915. sz. 1890.

(239-3.1)

Hirdetés.

Torontál vármegye alispánja részéről az 1885. évi XXIII. t.-cz. 74. § a értelmében ezennel közhírré tétetik, hogy a temesbegavölgyi vízszabályozó társulat az Ó Bega-Beregszó levezető csatorna jobb partján a 13+460 kilométernél az érdekelt uradalom kérelmére az ott meglévő alagesővel szándékozik kicserélni.

Az erre vonatkozó tervek 1890. évi július hó 10-étől 1890. évi augusztus hó 9-éig a központi főszolgabírói hivatalnál N. Becksereken lesznek közszemlére kitéve.

Miről az érdekeltek oly felhívással értesítettek, hogy ezen munkálatok tekintetében netáni észrevételeiket a közszemlére való kitétel alatt írásban annál is inkább nyujtsák be, mivel ellenkező esetben a határozat továbbá meghallgatásuk nélkül fog meghozatni.

N.-Beckserek, 1890. évi június 27.

Rónay, kir. tanácsos, alispán.

4630. szám tkvi 1890.

(229-1.1)

Árverési hirdetés.

A nagy-beckereki kir. tvszék mint tlkvi hatóság közhírré teszi, hogy a nagy szebeni földhitelintézet végrehajthatónak, Tottán Pál klekki lakos végrehajtást szenvedő elleni 37 frt 06 kr. hátralékos tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében az árverést elrendelte.

Ennek folytán a n.-beckereki kir. tszék kerületében lévő Klekk községi 71. számú tkvben A. I. 38., 39. hr. és 69. öi. sz. ház és beltelek 552 frt kikiáltási árban és az ugyanott 391., 465., 577. és 642. hr. sz. negyed urb. telek 2995 frt kikiáltási árban 1890. évi augusztus hó 12-én délelőtt 10 órakor Klekk községhez tartó megartandó nyilvános árverésen következő feltételek alatt fog eladás alá kerülni.

1. Ha a kikiáltási áron felül ígéretet senki sem tenne, az árverésre kitűzött birtok szükség esetén a kikiáltási áron alul is el lesz adandó.

2. Árverezni kívánók kivéve a nagy-szebeni földhitelintézetet, ki jogosítva lesz bánatpénz nélkül is árverelni, tartoznak az ingatlan kikiáltási árnak 10 százalékát, vagyis 55 frtot 20 krt és 299 frt 50 krt készpénzben, vagy az 1881. évi LX. tcz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. 1-én 3333. sz. a. kelt m. kir. igazságügyi ministeri rendelet 8. §-ában jelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatali órák alatt ezen kir. tszék tlkvi iratárában és Klekk község előjáróságánál megtekinthetők.

Kelt a nagy-beckereki kir. tszék tlkvi hatóságánál 1890. ápril 25-én. Kiss Sándor, egyes bíró.

Nagy mező- és Kiállítás Bécs

Május 14-től október 15-ig.
Reggeli 10 órától esti 10 óráig.

erdőgazdaság-,
művészet-
és ipar

Park és Rotunda
színes szökőkutakkal.
Este villanyvilágítás.

Rotunda.

Belépti díj 40 kr. — Vasár- és ünnepnapokon 30 kr. — Gyermekjegy 20 kr. (181-106)

2618. sz. kg. 1890.

(207-3.3)

Pályázat.

Torontálmegyébe kebeleztet Grabác köz-
ségben megüresedett községi orvosi állásnak
választás utján betöltésére a határidőt 1890
évi július 3-ának d. e. 10 órájára tűzöm ki.

Ezen állomással 1000 forint készpénz
fizetés 40 kr. nappali s 80 kr. éjjeli látog-
gatási, 20 kr. halottkémlési díj, továbbá a
husszemplézetért szabályszerűen megállapított
díj van egybekötve,

Pályázni szándékozók felhivatnak, hogy
szabályszerűen felszerelt kérvényüket a zsom-
bolyai főszolgabírói hivatalhoz 1890. július
hó 2-ának d. u. 5 órájáig beküldjék.

Kelt Zombolyán 1890. június hó 9-én.

Bielek Antal, főszolgabíró.

Árlejtési hirdetmény.

Torontálmegye tek. törvényhatósági bizott-
sága által a csebzai jegyzői lak kijavitása
557. kg. 13996. ex 1890. sz. a. jóváha-
gyatott. A mi alólirott községi eljárással által
azzal tétetik közhírré, hogy az árlejtés f.
évi július hó 20-án d. e. 9 órakor Csebzai
községi házában megtartatni. — Kikiáltási ár
2009 frt 88 kr. melynek százaléka az ár-
lejtést megelőzőleg bánatpénzképp leteendő.
Egyéb feltételek a hivatalos órák alatt a
jegyzői hivatalban bármikor megtudhatók.
Utóajánlat nem fogadtatik el.

Kelt Csebzán, 1890. évi június hó 30 án.
— Trausch Nikolái, bíró. Szerelmy József,
jegyző. (230-2.1)

2818. sz. kg. 1890.

(214-3.1)

Pályázati hirdetmény.

Torontálmegye, perjámosi járásba kebe-
lezett Egres községi megüresült jegyzői
állásra ezennel pályázat nyitattik.

A jegyzői javadalmazás áll: 475 forint
készpénz a szabályrendeletileg magánmun-
kálathoz megállapított díjak, szabad lakás
és 60 pm. buza járandóság fedezésére 8
hold föld haszonélvezete ez azonban csak
addig, a míg a képviselő-testület másképp
nem határoz.

A javadalmazáshoz tartozik még egy belső
és egy külső kert használata is.

Felhivatnak a pályázni óhajtok, hogy az
1883. évi I. t.-cz. 6. §. és az 1886. évi
XXII. t.-cz. 74. §-a értelmében felszerelt
kérvényeiket f. évi július hó 11-ig hivata-
lomhoz benyujtsák, mert a később érkező
kérvények figyelembe nem vétetnek.

A választás a f. évi július hó 12-én d. e.
9 órakor fog Egres községi házában megtartatni.

Perjámos, 1890 június 19.

Gyertyánffy Dénes, főszolgabíró.

Groszmann Zsigmond

okl. mérnöknek

műszaki irodájában
Nagy-Becskereken

belvizlecsapolási, földmérési, tagosítási, nemkülönben a
magasépítéssel körébe tartozó bármilyen munkák utólagos
és mérsékelt díjazás mellett elvállaltatnak. (129-52.12)

IRODA: Begasor, Sinkay-féle ház, a gőzhajózási ügynökség mellett.

A körülbelül huszezer raktárban eladott és a férgek ellen min-
denütt legjobb szernek elismert

ismét olcsóbb lett.

A valódi üvegeknek J. ZACHERL névvel kell ellatva lenni, es
ezentul 15 kr., 30 kr., 50 kr., 1 frtba kerülnek.

Nagy-Becskereken kapható a következő uraknál:

Billitz János Haidegger Ödön Kohn Márk Mangold Lipót Prandell Rezső Rosa Ignác
Csada Károly Kellner J Kovács Sándor Konkoly Lajos Naek Gyula Ro'sa Béla
Schlesinger G. Schnitzler L. — Torontál-Szécsanyban kapható Kleszky János urnál. (117-6.5)

Nyomatott a kiadó Pleitz Fer. Pálnál Nagy-Becskereken.

HIVATALOS MELLÉKLETE.

Nagy-Becskek, 1890. évi július hó 6-án.

Köirratok.

Torontálvármegye alispánjától.

22297. szám 1890.

Valamennyi főszolgabírónak és Nagy-Becskek város polgármesterének.

A nagyméltóságú magy. kir. belügy-ministeriumnak f. évi június hó 7-én 27464. VI.—11. sz. a. kelt és másolatban mellékelt körrendelete a himlőoltó anyagnak bizományba adását és ily uton való forgalomba hozatalát — tekintettel arra, hogy ezen anyag, ha nem friss hatályosságát veszti, de bomlás által még káros következményű is lehet — nem csak megtiltja, de oly kihágásnak jelzi, mely 100 frtnyi büntetéssel esetleg bezárással megtorlandó.

Felhívom, hogy erről járásának (városának) összes gyógyszerészeit, hatósági orvosait pedig az ellenőrzés végett értesíteni sziveskedjék.

N.-Becskek, 1890 június 18-án.

Alispán hiv. távollétében:
Daniel, főjegyző.

Másolat. — Magyar kir. belügy-minister. 27467. sz. VI.—11. — Körrendelet. — Egyesek azok közül, a kik himlőoltóanyag termelő intézet felállítására a vezetésem alatt álló belügy-ministeriumtól engedélyt nyertek, az általuk termelt oltóanyagot, az engedély magadása alkalmával vett határozott utasítás és kikötött feltétel ellenére, nem kizárólag személyesen árusítják el, ha nem közvetve mások által is, különösen pedig bizományba adás útján hozzák forgalomba. Ezen közegészségügyi szempontból veszélylyel járható és különben is szabályellenes eljárásnak helyt nem engedhetek; mert mentől frissebb az oltóanyag, annál biztosabb egyszersmind annak sikere; s mert a nyirk bizonytalan hosszabb idő múlva nemcsak hatályosságát, illetőleg fogamzóképeségét elvesztheti, hanem esetleg még közegészségi ártalmat is idézhet elő; mert továbbá az oltóanyagnak jó minősége, friss volta iránt csakis a személyes felelősség és a szükséges ellenőrzés nyújthat teljes biztosítékot; míg ellenben a bizományba adás által, már csak annak üzleti természete miatt is, úgy az oltóanyag frissességének, valamint jó minőségének ellenőrzése illuzoriussá válik; végül mert az oltóanyag bizományba adásának tilalmára az oltóanyag termelő intézetek tulajdonosai annak idején, a midőn az intézet felállítására e helyről engedélyt nyertek, határozottan utasítottak. — Ezen okokból, az országos közegészségi tanács szakvéleményének meghallgatása után ezennel elrendelem, hogy himlőoltóanyagot elárusítás végett bizományba adni vagy elfogadni mindenkinek szigorúan tiltva van.

Ezen rendelet megsértése kihágást képez és közigazgatási uton 100 frtig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

A pénzbüntetés behajthatlanság esetén elzárásra változtatandó át, mely átváltoztatásnál az 1879:XL. tezik 22. §-ában foglalt határozmányok tartandók szem előtt. Ezen rendelet ellen elkövetett kihágási esetekben azon hatóságok és azon eljárás szerint bírásoknak, melyeket az 1880 aug. 17-én 38549. sz. a. kiadott belügyministeri körrendelet megállapít.

A befolyó büntetéspénzek, az 1876: XIV. tez. 7. §-a értelmében, közegészségügyi czélokra fordítandók.

Ismételt kihágás esetén az illetőtől az oltóanyag termelő intézet engedélye is megvonható. — Budapest, 1890. évi június 7. Gróf Szapáry.

24304. szám 1890.

Valamennyi járás főszolgabírójának.

Tudomására hozom t. czimnek járasa területén minél szélesebb körben való közhírre tétele végett, hogy a legközelebbi ferdinandfalvi állatvásárt betiltottam.

Nagy-Becskek, 1890 június 28.

Rónay, kir. tanácsos, alispán.

23729. szám 1890.

Valamennyi főszolgabírónak és Nagy-Becskek város polgármesterének.

A nm. m. kir. belügyministeriumnak f. évi június 19-én 42341.-VI.-11. sz. alatt kiadott körrendeletének másolatát, mely a melegebb évszak közeledtével, különösen a légkör és talaj tisztaságát, az ivóvíz tisztaságának megővését, közutak kitisztítását, az élelmi szereknek, nevezetesen italoknak, gyümölcsnek fokozatabb figyelemmel való ellenőrzését, vágóhidaknak, vendéglőknek és udvarainak tisztántartását, szükséghezkepesti fertőtlenítést, szóval minden a törvényben és korábbi rendeletekben foglalt hygieniai intézkedéseknek végrehajtását elrendeli — oly felhívással adom ki, miszerint a teljesített működésről és egyben jégvermek számáról, azoknak jéggel való megtöltéséről is 14 nap alatt jelentést tegyen.

Nagy-Becskek, 1890 június 26.

Rónay, kir. tanácsos, alispán.

Másolat. 42341.-VI.-11. sz. M. kir. belügyminister. Körrendelet a melegebb évszak közeledtével, szükségesnek látom a hatóságok éber figyelmét felhívni mindarra, a mi az általános köztisztaság körül felmerülhető mulasztások folytán a közegészségre ártalmassá válhatnak, valamint arra, a mi a közegészség megővására elkerülhetlen szükséges. Bár a törvényhatóságok ügybuzgalmáról felteszem, hogy a már több ízben, legutóbb a múlt év július 26-án 361. szám alatt kiadott körrendeletben foglaltak kellőleg fognak fogyanatosítani, mind a mellett jónak látom a törvényhatóságot újból is felhívni arra, hogy az 1888. évben 44675. sz.

alatt kiadott itteni rendeletben foglaltakat pontosan és lelkiismeretesen végrehajtsa s azoknak ellenőrzését a legszigorubban eszközöltesse. Különös figyelem fordítandó a levegő és talaj tisztaságának megővására s a fertőző anyagok eltávolítására, valamint fertőtlenítésére. Nagy fontosságú tényezőzt képez továbbá az egészség fentartására annyira nélkülözhetlen ivóvíz tisztaságának megővása, a közutak kitisztítása, az élelmiszerekre, élvezeti czikkekre és italokra közegészségi szempontokból való felügyelet, a gyümölcs érés és az élelmi szerek gyorsabb rothadása következtében a piaczi rendőrség fokozatabb szigorral való kezelése, továbbá a vágóhidak és azok környékének, valamint a vendéglők, korcsmák és azok udvarainak folytonosan való tisztántartása, mindennemű szerves anyagokat tartalmazó hulladékok, szenny eltávolítása és a hulladékok által befertőztetett helyeknek naponként való fertőtlenítése. Ennélfogva szigoruan utasítom a törvényhatóságot arra, hogy a mennyiben eddig nem történt volna meg, a most jelzett irányban a legerélyesebben intézkedjék. — Elvárom, hogy a fentiek folytán szükséges intézkedéseket a legszélesebb körben és a legnagyobb erélylyel fogja fogyanatosítani és mind azt megszünteti, a mi a közegészségre a legcsekélyebb ártalmat is előidézhetné; valamint, hogy erélyesen fog intézkedni az iránt is, hogy rendelkezéseinek pontosan és lelkiismeretesen való végrehajtása folyton ellenőriztessék. Végül felhívom a törvényhatóságot, hogy az e részben tett intézkedésekről — sürgetést nem várva be — tüzetes jelentést terjesszen be. — Budapest, 1890 jun. 19-én. Gróf Szapáry.

Szabályrendelet az ebtartásról.

(Vége.)

13. §.

A kutyák kinzása és ingerlése szigoruan tiltatik.

14. §.

A tulajdonos kutyájának egészségi állapotát figyelemmel kíséni tartozik, s mihelyt kutyáján dühösség vagy gyanus betegség köztudomású előjeleit észleli, köteles azt azonnal elzárni, és teljesen ártalmatlanná tenni, egyszersmind az esetet akár a község-előjárósága útján, akár közvetlenül a főszolgabírónál bejelenteni.

Hasonlóképp bejelenteni tartozik azt is, ha kutyája gyanut keltő körülmények között a háztól eltűnt.

A községbíró a községben netán mutatkozó dühösségről gyanus ebeket azonnal elzártni és erről a szolgabíróhoz jelentést tenni tartozik.

A főszolgabíró a vett jelentés folytán, azonnal intézkedik az iránt, hogy a gyanus eb szakértők által megvizsgáltassék, s a szakértői véleményhez képest az óvintézkedéseket haladéktalanul életbe lépteti, ha pedig a vesztség megállapittatik a dühös állatot kiirtatja és az alább (29. §.) felsorolt óvintézkedéseket fogyanatosítja.

15. §.

Ha valamely kutyán a veszettség kitör anélkül, hogy előzetesen az előbbi 14. §-ban megszabott jelentés megtétele volna, akkor a kutya tulajdonosa a köteles jelentéstétel elmulasztásáért kihágási eljárás útján minden- esetre felelőségre vonandó.

16. §.

Mihelyt valamely községben veszett kutya mutatkozik, ezt a községbíró a kínálkozó legalkalmasabb módon ártalmatlanná tételre, az esetet a főszolgabíróhoz azonnal bejelenteni, egyszersmind a községben kihirdetni köteles, mindenki tartozik kutyáját lekötöni és elzárni, és a főszolgabíró további rendelkezéseig elzárva tartani.

17. §.

Ily jelentés vétele után a főszolgabíró a helyszínén azonnal megjelenve, a veszettség szakértői megállapítása iránt intézkedik, a veszett kutya származását, tulajdonosát, s azt is kinyomozza, hogy az mely helyeken fordult meg, s mely állatokat mart meg, mi végből a községbeli kutyák mindannyian megvizsgálandók.

18. §.

Azon községekben, ahol a veszett kutya megfordult, a szükséghez képest a szomszéd községekben is, az összes kutyáknak 40 napon át kötve és elzárva tartása vagy szájkosárral leendő ellátása a főszolgabíró által elrendelendő. A főszolgabíró további eljárásnál a következő szabályok mérvadók:

19. §.

Határozottan dühösnek felismert kutya által megmart bármilyen állat azonnal kiirtandó.

Ezen szabály alól csupán a szarvasmarhák, lovak, juhok és kecskék vétetnek ki, — melyek azonban három hónapig a község-elöljáró által megfigyelés alatt tartatnak s a tulajdonos költségén a hatósági állatorvos által ezen idő alatt megvizsgálatnak.

A három hónap letelte előtt a megmart szarvasmarhát, lovat, juhot és kecskét sem tulajdonjogilag másra átruházni, sem husa végett levágni nem szabad, sőt a megmart fejős állatok teje is a kérdéses időszak alatt megsemmisítendő.

Gyanus kutya által megmart kisebb értékű állatok (kutya, macska) szintén kiirtandók, nagyobb értékű állatok fentebbi eljárás szerint 3 havi megfigyelés alá helyezendők.

Azon állatok melyeken a veszettség kiüt, különbség nélkül azonnal megsemmisítendő, bőrük keresztmetszések által hasznavehetlenné teendő s tetemük kellő fertőtlenítés után mindenestől 2 méter mélyen szabályszerűen elásandó. A dühös állat által használt helyiségek szorgosan kitisztítandók, fekhelyének földalappzata legalább fél méter mélyen felásandó és száraz földdel feltöltendő, míg a kiásott föld egy félreeső helyre hordandó és elásandó, ha az ilyen állat fallal érinkezett, azon fal levakartatván, újólag bemeszelendő, a jászoly, válu és egyéb farészek legyalulandók, s lefaragandók, szorgosan fertőtlenítendő, a kötelek elegetendő, a vas tárgyak fehér izással hevítetendő.

Ha valamely kutya előbb ütött agyon sem hogy a veszettség rajta megállapított volna, akkor az a kárisme megállapítása végett a hatósági állatorvos által felboncolandó.

20. §.

A jelen szabályrendelet ellen cselekvő és mulasztók kihágást követnek el, s a mennyiben nem az 1879. évi XL. t.-cz. 86. illetve, 102., 103. és 122. §§-ai alapján büntetendők, — 2 forinttól 50 forintig terjedhető pénz-

büntetéssel, behajthatlanság esetén 12 órától 3 napig terjedhető elzárással fognak büntettni.

21. §.

Az 1879. évi LX. t.-cz. 86. illetve, 102., 103. és 122. §§-ai alapján kiszabott pénz-büntetésekből befolyó összegek a hivatkozott t.-cz. 12. §-a értelmében az 1887. évi VIII. t.-cz. 2. §-ban jelzett czélokra fordítandók, a szabályrendelet alapján kiszabott pénz-büntetések pedig a vármegyei pénztárban kezelt állategészségügyi alapba folynak.

22. §.

A kihágások elbírálásánál elsőfokban a főszolgabíró, másodfokban az alispán, harmadfokban a nm. m. kir. belügyi minister bíraskodik.

23. §.

Az ebtartási díj a megyei főpénztárban kezelt állategészségügyi alapba foly be.

24. §.

Jelen szabályrendelet végrehajtására szükséges kiadások az állategészségügyi alapot terhelik, melyek közé első sorban a szükséges nyomtatványok sorozandók.

25. §.

Ezen szabályrendelet 1891. évi január hó 1-ső napján lép életbe, és hatálya az egész vármegye területére ide értve N.-Becskek városát is kiterjed.

Kelt Torontálvármegye törvényhatósági bizottságának 1890. évi május hó 19-én s folytatva tartott közgyűléséből.

Kiadta: Daniel, m. főjegyző.

Körözüvények.

Torontálvármegye alispánjától.

21726. szám 1890.

Valamennyi főszolgabírónak és Nagy-Becskek város rendőrkapitányának.

A rumai járási hatóság f. évi május 31-én 5886. sz. a. kelt megkeresésével áttett körözütetési levelét oly felhívással küldöm meg tettes czimnek, hogy az abban jelzett és lopással vádolt egyént hatósága területén körözüteni, feltalál- tatása esetén törvényszerűen intézkedni, hozzám pedig f. évi július hó 20-ig jelentést tenni sziveskedjék.

Nagy-Becskek, 1890 június 21.

Rónay, kir. tanácsos, alispán.

Másolat. Fordítás. 21726.-1890. V. 1550.-1890. 117.-1890. szám. T. kir.

járás hatóságnak Rumán. — Jopát községi rendőr, ezen előljárásnak jelentette, hogy korán hajnalban megtudta, hogy Ruma felől Dobrecs felé lovagolva jött egy ember két lóval, azon gyanu alatt, hogy a lovak lopva vannak. Ennélfogva az illető felfegy- verezve üldözőbe vette az embert és hosszabb keresés után sikerült neki, a dobrecsi erdő szélén a Csakity-féle ujtörés alatt a lovakat találni, de a tolvaj náluk nem volt, mindkét ló pe- dig egy kötőfékkel volt összekötve. Éppen akkor, midőn a rendőr a lovak- hoz érkezett, odaérkezett Lepotics Lázár, járkói erdési segéd is, és így össze- beszélt vele, hogy magukat elrejtsek és a tolvajt bevárják és megfogják. Nemsokáig tartott, mikor csakugyan

észrevették egy embert, a ki a faluból hozzájuk és a lovakhoz jön; rajta volt szürmellény szövetből és nadrág szö- vethől fodorral, a hogy a hegyvidék lakói viselnek, fején volt egy széles karimájú kalap és meztelábu volt. — Mikor hozzájuk és a lovakhoz körül- belül ötven lépésnyire közeledett, az erdési segéd időelőtt kiugrott a leséből és egyenesen feléje kezdett szaladni, a rendőr pedig azt az ő lesében észre- vevén, kénytelen volt, szinte azonnal azt felhagyni, de az illető ember lát- ván kettőt feléje szaladni, az erdő felé kezdett futni, — a szűrt kiterjesztvén — és sikerült is neki beszaladni az erdőbe, miután a hozzá közelebb álló erdési segéd egyszer rálőtt, de nem talált. Miután nem birtak a lovakat egyedül hagyni, egy ember pedig nem mert őtet az erdőben üldözőbe venni, legjobbnak találták a lovakat eloldani és így a községi hivatalhoz hajtani és a községi előljárásnak átadni. — A lovak leírása: Egy szürke ló, 14—15 mark magasságu, vagy 4 éves, süttöt bélyeg és más jel nélkül, megérhet 100 frtot. — Egy pej kanca, 14—15 mark magasságu, vagy 9 éves, süttöt bélyeg és jel, valamint más ismertető jel nélkül, megérhet 100 forintot. — Mindenből lehet kivenni, hogy mind két ló egy gazdáé, és hogy egy istálló- ból vannak kihajtvá. — A szürke ló adatott táplálásba Hink Farkas községi orvosnak, a pej kanca pedig Ivanics Péter földésznek. A mi ezennel a ttes járási hatósággal illetékes eljárás, illetve a tulajdonosnak kutatása czéljából körözütetése végett közöltetik. Végre értesítettik, hogy ezen előljárásnak el- rendelte, miszerint a községi rendőrség és az őrzatok általános kutatást kezd- jenek a tolvaj ellen, a ki nem távoz- hatott messzire. — Kelt Hrtkocén a községi előljárásnak 1890. évi május 29-én. Dimitrijevic, községi főnök. — 5886. sz. T. Torontálmegye alispáni hivatalának N.-Becskekén. A tolvaj nak kutatása végett. Kelt Rumán a járási hatóságnak 1890 május 31-én. A főnök. Fordította: Jankovits Atha- nász, megyei fordító.

Valamennyi főszolgabírónak és N.-Becskek város polgármesterének.

Kiadatik körözütetés, illetve nyomozás és az eredménynek 30 nap alatti közlése végett.

Nagy-Becskek, 1890 június 21.

Rónay, kir. tanácsos, alispán.

5503.-I.-1890. sz. Pancsovai főszol- gabírótól. T. alispáni hivatalnak N.-Becskek. 1. Milovanov Milos kárára Szeferkinben egy 4 éves s. pej paripa, h. j. és m. bal lába kesely és h. bal CM bélyeg. — 2. Prosvacski István kárára egy s. pej 9 éves kanca, h. jel bélyeg és egy s. pej csillagos 1 éves kanca csikó. — 3. Vojka Koszta kár- rára egy megye pej 7 éves paripa és egy 7 éves fekete kanca, e. jobb : 2 bélyeggel, eltűntek, valószínűleg ello- pattak — körözütetnek. — Pancsova, 1890 jun. 14. Radosavlyevics, főszbiró.